

Standard for utarbeidelse av utenrettslig gjeldsordning i NAV

Revidert versjon pr desember 2017

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 Formål	5
2 Definisjoner	5
3 God rådgivningsskikk	5
4 Utenrettslig gjeldsordning	5
4.1 Vurdering av om utenrettslig gjeldsforhandling bør innledes	5
4.2 Igangsetting av utenrettslig gjeldsforhandling, åpningsbrev	5
4.3 Om gjeldsforhandlingene og partenes plikter i gjeldsforhandlingsperioden	6
4.3.1 Fredsplikt og betalingsutsettelse	6
4.3.2 Avklaring av ikke-berostilte krav	6
4.3.3 Behandling av utleggstrekk i gjeldsforhandlingsperioden	7
4.3.4 Ubehandlede samt nye begjæringer om utlegg.....	7
4.3.5 Igangsatt tvangsrealisasjon av formuesgoder som ønskes beholdt.....	7
4.3.6 Solidarisk ansvarlige	7
4.3.7 Om brukers plikter under gjeldsforhandlingene	7
4.3.8 Om kreditorenes plikter under gjeldsforhandlingene	7
4.3.9 Inngåelse av utenrettslig gjeldsordning	8
4.3.10 Melding om resultatet av gjeldsforhandlingene	8
4.4 Forslag til utenrettslig gjeldsordning.....	8
4.4.1 Forslagsbrev	8
4.4.2 Om forslaget materielle innhold	8
4.5 Heving og endring av gjeldsordning	10
5 Særlige regler for forhandlinger med NAV Innkreving (NAVI)	11
5.1 Innledende orientering til bidragspliktige	11
5.2 Innledende vurderinger ved gjeldsforhandlinger med NAVI.....	11
5.3 Kravsbehandlingen.....	11
5.3.1 Løpende underholdsbidrag til barn.....	11
5.3.2 Ektefellebidrag	11
5.3.3 Bidragsgjeld	11
5.3.4 Andre tilbakekrevingssaker i NAV	11
5.4 Særlige regler om gjeldsforhandlingene (prosessregler)	12
5.4.1 Kompetent organ for søknad om utsettelse, nedsettelse og ettergivelse.....	12
5.4.2 Særlige regler om dokumentasjonskrav overfor NAV	12
6 Særlige regler for forhandlinger med Statens Innkrevingssentral (SI)	13
6.1 Innledende vurderinger ved gjeldsforhandlinger med SI	13
6.2 Studielån.....	13
6.3 Krav som har sitt grunnlag i en straffbar handling	13
7 Skatte- og avgiftskrav	13
8 Kommentarer til standarden	14
9 Dokumenteksempler	22
9.1 ÅPNINGSBREV	22
9.2 TILBAKEMELDING PÅ ÅPNINGSBREV FRA KREDITORENE	24

9.3 FORSLAGSBREV MED BETALINGSPLAN	25
9.4 FORSLAGSBREV MED ENGANGSBELØP	26
9.5 FORSLAGSBREV MED BETALINGSPLAN OG FORSERT NEDBETALING	27
9.6 TILBAKEMELDING FRA KREDITORENE PÅ FORSLAGSBREV	28
9.7 INFORMASJON TIL KREDITORENE OM FORHANDLINGSRESULTATET	29
9.8 INFORMASJON TIL NAMSMANNEN OM UTENRETTLIG GJELDSFORHANDLING	30
9.9 INFORMASJON TIL NAMSMANNEN OM NAVS VURDERING AV EGENFORSØK	31
9.10 INFORMASJONSBREV TIL SOLIDARISK MEDFORPLIKTEDE.....	32

FORORD

Et stort antall nordmenn opplever i dag gjeldsproblemer og andre økonomiske vansker. Årsakene til dette er mange og sammensatte. I noen tilfeller er det livsbegivenheter som arbeidsledighet, sykdom, samlivsbrudd e.l. som ligger bak, i andre tilfeller overforbruk eller mangel på økonomisk styring. I den senere tid har vi sett en urovekkende økning av tyngre gjeldsproblemer knyttet til opptak av ulike typer forbrukskreditter.

Denne utviklingen har ført til at mange har behov for råd og veiledning. Kommunene har helt siden 1993 hatt et spesialisert hjelpetilbud på dette området. Tilbudet består bl.a. i rådgivning omkring forbruk og økonomistyring samt bistand til gjeldsforhandlinger med kreditorene i de tyngre sakene. Det er store variasjoner i måten i denne tjenesten utøves på. Dette gjelder både for rådgivningen generelt, og i særlig grad for forhandlinger og annen kontakt med kreditorene. Mange har derfor etterlyst generelle retningslinjer for dette arbeidet.

I 1995 utarbeidet Fylkesmannen i Oslo og Akershus, i samarbeid med en rekke representanter fra kreditorsiden, en samling rutiner for arbeid med økonomisk rådgivning generelt, og for utforming av utenrettslige gjeldsordninger spesielt, den såkalte "Dokumentasjonsstandarden". Denne inneholdt bl.a. noen omforente "kjøreregler" for generell saksbehandling, og for saksgang og dokumentasjoner ved utforming av utenrettslige gjeldsordninger. Den inneholdt også brevmalere til bruk ved henvendelse til kreditorer, myndigheter og andre, samt eksempel på fullmakt til bruk ved økonomisk rådgivning. Denne standarden har helt siden den utkom første gang i 1995 vært i utstrakt bruk blant økonomiske rådgivere og har dessuten vært mye brukt i opplæringsammenheng. Dokumentasjonsstandarden ble sist revidert i 2005.

I 2015 nedsatte Arbeids- og velferdsdirektoratet en arbeidsgruppe for å utrede og fremme forslag til en ny og mer omfattende standard. Arbeidsgruppen bestod av representanter fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Gjeldsoffer-Alliansen (GOA), Lindorff AS, Økonomiske Rådgivere i Norge (ØRN), NAV Nord-Trøndelag, Norske Inkassobyråers forening - nå Virke Inkasso, NAV Ressurssenter Arendal, samt de to innkrevingsentralene NAVI og SI. Sistnevnte representerer også Skatteetaten. Et utkast ble sendt på høring våren 2017, hvorefter en revidert standard ble fastsatt høsten 2017.

Standarden som nå foreligger gjelder foreløpig kun fremgangsmåter ved behandling av tunge gjeldssaker hvor siktemålet er å få til en utenrettslig gjeldsordning. Den inneholder også særlige anbefalinger om hvordan forhandlinger med NAV Innkreving (NAVI) og Statens innkrevingsentral (SI) kan innrettes. Denne delen er utarbeidet i nært samarbeid med innkrevingsentralene. Disse etatene kjennetegnes av at de har mange krav som er utstyrt med såkalte dekningsprivilegier, og at de både i sin rolle som oppkrevdere og som kreditorer har begrensede muligheter til å forhandle om ettergivelse. Men samtidig krever de også inn en rekke fordringer som ikke har noen form for dekningsprivilegier. Denne delen av standarden har derfor måttet handle mye om hvordan kravene kan sorteres og integreres med andre krav, samt om særlige krav til prosess og dokumentasjon. Ingen av disse problemstillingene var behandlet i Dokumentasjonsstandarden.

Den nye standarden har fått betegnelsen *Standard for utarbeidelse av utenrettslige gjeldsordninger i NAV*. Den er betydelig omarbeidet og utvidet i forhold til den nevnte Dokumentasjonsstandarden. Dette gjelder særlig beskrivelsen av forhandlingsrutiner mv. ved kontakt med offentlige kreditorer, samt partenes gjensidige plikter og rettigheter under forhandlingene. Disse områdene var lite berørt i Dokumentasjonsstandarden. Det er også tatt inn noen flere anbefalinger når det gjelder gjeldsordningenes materielle innhold. Hovedstrukturen i Dokumentasjonsstandarden er imidlertid søkt bevart, herunder dens hovedidé om å skape mest mulig ensartede og gjenkjennelige rutiner for saksgang ved forhandlinger om utenrettslig gjeldsordning. Det samme gjelder hovedlinjene i beskrivelsen av "saksgangens ulike faser" (se nærmere Dokumentasjonsstandarden punkt 8). Denne delen er i stor utstrekning videreført, dog med noen tilføyelser, korrigeringer og forenklinger.

Under høringen ble det avdekket behov for å presisere noen viktige prinsipper som arbeidet med den foreliggende standarden har bygget på. For det første er det grunn til å tydeliggjøre at standarden dreier seg om utforming av utenrettslige gjeldsordninger, noe som klarligvis er bare en liten del av arbeidet en økonomisk rådgiver gjør. Det er ikke meningen at standarden skal følges ved utførelsen av andre oppgaver. For det andre er det viktig å være klar over at standarden er resultatet av mange kompromisser mellom de parter som deltok i utforming. Slik sett har arbeidsgruppen mer vært et forhandlingsutvalg enn et arbeidsutvalg. Det har eksempelvis ikke vært mulig å vedta løsninger som kreditorene ikke har villet akseptere, selv om det skulle være flertall for disse i gruppen.

Avslutningsvis nevnes at heller ikke den standarden som nå er utviklet representerer noe bindende pålegg om etterfølgelse fra rådgivere, brukere eller kreditorer. Det er således kun tale om anbefalte retningslinjer.

Standardens styrke ligger i at representanter for sentrale kreditororganisasjoner har vært involvert kan anbefale overfor sine medlemmer at den følges.

1 FORMÅL

Formålet med denne standarden er å legge til rette for forsvarlig økonomisk rådgivning og gode samarbeidsrutiner mellom økonomiske rådgivere og kreditorer i arbeidet med utenrettslige gjeldsordninger.

2 DEFINISJONER

Med *utenrettslig gjeldsforhandling* menes en reforhandling av gjeldsforpliktelser som ikke reguleres av gjeldsordningsloven eller konkursloven. Med *utenrettslig gjeldsordning* menes en ikke særskilt lovregulert og frivillig betalingsordning mellom skyldneren og dennes kreditorer. Med *rettslig* eller *offentlig gjeldsordning* menes en frivillig eller tvungen ordning etter gjeldsordningsloven.

Med *økonomisk rådgivning* og *gjeldsrådgivning* menes råd og veiledning overfor personer med økonomiske problemer, herunder juridisk rådgivning, bistand til forhandlinger med kreditorene og utarbeidelse av utenrettslige gjeldsordninger.

3 GOD RÅDGIVNINGSSKIKK

Økonomisk rådgiver skal utføre all rådgivning i overensstemmelse med gjeldende krav til forsvarlighet og god rådgivningsskikk.

4 UTENRETTLIG GJELDSORDNING

4.1 VURDERING AV OM UTENRETTLIG GJELDSFORHANDLING BØR INNLEDES

Dersom brukeren må antas å ha behov for reforhandling av sine gjeldsforhold, herunder gjeldssanering, skal NAV vurdere om utenrettslige gjeldsforhandlinger bør innledes. Ved vurderingen skal det bl.a. legges vekt på brukerens egne muligheter til å gjennomføre en gjeldsforhandling og om saken med hensyn til omfang og beskaffenhet ellers er egnet for utenrettslig behandling, jf. gjeldsordningsloven § 1-3 annet ledd. Det skal også tas hensyn til om brukeren kan antas å være i stand til å gjennomføre en gjeldsordning.

Dersom det kan være aktuelt for skyldner å søke om rettslig gjeldsforhandling, skal namsmannen om nødvendig varsles om hvorvidt utenrettslige gjeldsforhandlinger er vurdert eller forsøkt, jf. gjeldsordningsloven § 1-3 tredje ledd.

4.2 IGANGSETTING AV UTENRETTLIG GJELDSFORHANDLING, ÅPNINGSBREV

(1) Dersom nødvendige opplysninger ikke allerede foreligger, skal innledning av forhandlinger med kreditorene meddeles ved et åpningsbrev. Nedenforstående opplysninger bør vurderes medtatt i åpningsbrevet:

- a) Skyldnerens familiesituasjon og evt. forsørgelsesbyrde, bolig- og arbeidsforhold, utdanning og arbeidspraksis samt andre personlige forhold av betydning for saken, herunder hvilke muligheter skyldneren antas å ha til å betjene gjeld fremover i tid.
- b) Hovedårsaken til at problemene har oppstått, for eksempel arbeidsledighet, tap i næring, for høyt opptak av forbrukskreditter, samlivsbrudd, kriminalitet, misbruk av rusmidler el.l.
- c) Inntekter, utgifter og formuesforhold, samt en foreløpig oversikt over gjeldssituasjonen. Det bør settes opp en tabell som viser foreløpig overskudd/underskudd, resultat osv.

(2) En oversikt over dokumentasjoner som er fremlagt/krevet fremlagt for rådgiveren og om disse anses tilfredsstillende. Dokumentasjonen skal ikke oversendes kreditorene i åpningsbrevet, men rådgiver skal bekrefte overfor kreditorene at den er fremlagt. Med mindre det fremstår som åpenbart unødvendig skal det også gis opplysninger og fremlegges dokumentasjon om samboers økonomi.

- (3) I alminnelighet skal bruker fremlegge følgende dokumentasjoner;
- a) Lønnsutskrifter eller annen inntektsdokumentasjon for siste tre mnd.
  - b) Likningsutskrift for siste år
  - c) Dokumentasjon på særlige utgifter (utover det som inngår i livsoppholdssats)
  - d) Husleie
  - e) Verditakst av nyere dato vedrørende evt. formuesgjenstander
  - f) Eventuell sluttinnberetning fra konkursbehandling
  - g) Utskrift fra kredittopplysning og evt. gjeldsregister

(4) Kreditorerne skal anmodes om å gi den informasjon som er nødvendig for den videre behandlingen av saken. I alminnelighet skal kreditorerne bes om å gi opplysninger om følgende forhold;

- a) Data for identifikasjon av kravet og dets størrelse pr. åpningsdato
- b) Kravets innfordringsmessige status
- c) Om kreditor kan forhandle fritt om kravet (gjelder fortrinnsvis SI/NAVI/Skatt)
- d) Rentebetingelser
- e) Stiftelsesdato
- f) Om det er etablert sikkerhet for kravet
- g) Om delbetaling/dividende vil bli ansett som rente- eller avdragsbetaling
- h) Eventuelle krav til dokumentasjon utover det som allerede er opplyst/fremlagt

(5) Kreditorerne skal i åpningsbrevet oppfordres til fredsplikt slik som beskrevet under punkt 4.3.1 i standarden her, og anmodes om snarest å tilkjenne sin holdning til oppfordringen.

(6) Åpningsbrevet bør i tyngre saker inneholde en foreløpig plan for det videre arbeid i saken, herunder om hva som planlegges gjort med evt. eiendeler.

(7) Kreditorerne bør gis en frist på minst 3 uker til å gi tilbakemelding på åpningsbrevet. Brevet skal også sendes evt. medforpliktete, jf. 4.3.6, samt namsmannen til orientering.

(8) Det skal vurderes om bruker bør fritta kreditorerne fra taushetsplikt, jf. finansforetaksloven § 16-2, 3. ledd (b) inkassoloven § 28 og forvaltningsloven § 13.

(9) Fullmakt til å opptre på brukers vegne i saken

4.3 OM GJELDSFORHANDLINGENE OG PARTENES PLIKTER I GJELDSFORHANDLINGSPERIODEN

4.3.1 FREDSPLIKT OG BETALINGSUTSETTELSE

Under gjeldsforhandlingene skal begge parter bidra til at saken stilles mest mulig i bero i inntil 4 måneder, slik at ikke noen kreditor blir utilbørlig begunstiget eller neglisjert, jf. punkt 4.2.1 femte ledd. Det skal om nødvendig for uprioriterte krav søkes etablert en midlertidig betalingsordning med fordeling av overskudd etter dividendepriinsippet, jf. dekningsloven § 2-7, 4. ledd. Bruker bør innvilges betalingsutsettelse med den delen av gjelden som da ikke blir betjent.

Kreditorer som har mottatt åpningsbrev bør ikke iverksette nye inndrivningstiltak i gjeldsforhandlingsperioden, og eventuell igangsatt tvangsfullbyrdelse skal som hovedregel stilles i bero. Dette gjelder også overfor eventuelle kausjonister og andre på avtalerettslig grunnlag solidarisk medforpliktete. Løpende utleggstrekk kan likevel fortsette ut trekkperioden, jf. punkt 4.3.3 her.

4.3.2 AVKLARING AV IKKE-BEROSTILTE KRAV

Rådgiver skal snarest igangsette separate forhandlinger for å avklare behandlingen av krav og dekningsprosesser som ikke blir berostilt i gjeldsforhandlingsperioden, jf. 4.2.1 femte ledd og 4.3.1 første ledd. Dette gjelder særlig når tvangssalg av bolig eller andre eiendeler er igangsatt eller varslet.

4.3.3 BEHANDLING AV UTLEGGSTREKK I GJELDSFORHANDLINGSPERIODEN

Utleggstrekk for prioriterte krav som har dekningsprivilegier, jf. dekningsloven § 2-8, skal som hovedregel gå som opprinnelig fastsatt i gjeldsforhandlingsperioden. Videre behandling av kravet skal skje iht. punktene 5-7 her.

For trekk på grunnlag av uprioriterte krav skal det først avklares om utleggshavende kreditor er villig til å tilbakekalle utleggstrekket før trekkperiodens utløp og delta i en evt. gjeldsordning på ordinære vilkår dersom samtlige øvrige kreditorer sier seg villige til det samme.

Dersom en ordning som nevnt i annet avsnitt ikke lar seg etablere, skal utleggstrekk for uprioriterte krav foreslås å løpe ut trekkperioden, samt at kravet deretter inntas i gjeldsordningen og gis dividendedekning.

4.3.4 UBEHANDLEDE SAMT NYE BEGJÆRINGER OM UTLEGG

Dersom det foreligger begjæring om utlegg som er ikke er behandlet av namsmannen når åpningsbrev mottas, skal det undersøkes om den utleggssøkende kreditor er villig til å stille denne i bero i gjeldsforhandlingsperioden. Nye utleggsbegjæringer bør ikke avsendes etter mottatt varsel om åpning av gjeldsforhandlinger.

4.3.5 IGANGSATT TVANGSREALISASJON AV FORMUESGODER SOM ØNSKES BEHOLDT

Dersom det er igangsatt tvangsrealisasjon mot formuesgoder brukeren ønsker å forhandle om å beholde, bør den aktuelle kreditor stille saken i bero i gjeldsforhandlingsperioden.

4.3.6 SOLIDARISK ANSVARLIGE

Eventuelle solidarisk ansvarlige skal om nødvendig oppfordres til å redegjøre for sin vurdering av saken.

4.3.7 OM BRUKERS PLIKTER UNDER GJELDSFORHANDLINGENE

I gjeldsforhandlingsperioden skal brukeren avsette alle midler utover nødvendig livsopphold iht. forskrift om livsopphold ved gjeldsordning og utlegg.

Brukeren skal under gjeldsforhandlingene utnytte sitt inntekspotensial i størst mulig grad, herunder fullt ut utnytte eller gjøre gjeldende evt. økonomiske rettigheter som krav på bidrag, bostøtte, grunn- og hjelpetønad mv. Gjeldsordningsloven § 3-5 gjelder så langt den passer.

Løpende nødvendige utgifter skal betales punktlig, og brukeren skal heller ikke stifte eller pådra seg ny gjeld uten etter avtale med rådgiver.

Det skal straks iverksettes salg av evt. eiendeler som åpenbart ikke kan beholdes etter dekningslovens regler. Evt. overskudd fra inntekter, samt evt. proveny etter salg av eiendeler skal brukeren reservere for kreditorene så langt det er mulig. Overskudd kan i rimelig utstrekning likevel brukes til å komme à jour med løpende utgifter, ubetalte regninger mv.

Bruker skal på egnet måte evt. bidra til at krav som skal delta i forhandlingene ikke blir foreldet under forhandlingene. Dette f.eks. kan skje ved utstedelse av gjeldsbrev eller annen skriftlig erklæring.

4.3.8 OM KREDITORENES PLIKTER UNDER GJELDSFORHANDLINGENE

Kreditor skal snarest og senest innen angitt frist besvare åpningsbrevet og gi den informasjon som etterspørres i brevet. Andre henvendelser fra bruker eller dennes fullmektig i saken skal besvares uten ugrunnet opphold.

Dokumentasjon som er bekreftet fremlagt for rådgiver, skal i alminnelighet ikke kreves oversendt kreditorene i tillegg.

Kreditor skal vurdere om hele eller deler av krav er foreldet, og i så fall varsle om dette og ikke innmelde kravet for deltakelse i gjeldsordningen.

4.3.9 INNGÅELSE AV UTENRETTLIG GJELDSORDNING

Samtlige kreditorer skal snarest mulig besvare forslagsbrevet., jf. punkt 4.4.1 nedenfor. Eventuelle innsigelser skal rådgiver behandle snarest mulig. Dersom det er grunnlag for å endre forslaget som følge av innsigelsene, skal nytt forslag med ny frist utsendes. Endringer som ikke er til skade for noen kreditor behøver ikke sendes ut for ny vedtakelse. Gjeldsordning er bare inngått når alle kreditorer har gitt sin skriftlige aksept til forslaget.

Avslag skal være saklig begrunnet, og så langt som mulig også inneholde informasjon om hvilke endringer som evt. må gjøres for at aksept skal kunne gis.

4.3.10 MELDING OM RESULTATET AV GJELDSFORHANDLINGENE

Når gjeldsforhandlingen er avsluttet skal samtlige kreditorer og andre berørte varsles om resultatet av forhandlingen. Dersom avtale ikke er inngått, skal det gis en redegjørelse for hvordan skyldnerens økonomiske forpliktelser antas å ville bli håndtert videre, evt. om saken henvises til namsmannen for vurdering etter gjeldsordningsloven.

4.4 FORSLAG TIL UTENRETTLIG GJELDSORDNING

4.4.1 FORSLAGSBREV

Snarest mulig etter at nødvendig informasjon foreligger, og senest to måneder etter at gjeldsforhandling er åpnet, skal det sendes ut forslag til utenrettslig gjeldsordning i form av et forslagsbrev. Dersom det ikke er grunnlag for dette innen fristen, skal kreditorene snarest varsles om årsaken og orienteres om hvordan saken vil bli fulgt videre.

Forslagsbrevet skal ha et innhold som gjør at det ved aksept danner tilstrekkelig grunnlag for avtale om utenrettslig gjeldsordning. Kreditorene bør i alminnelighet gis en svarfrist på tre uker.

Forslagsbrevet bør minimum inneholde:

- a) En innledning som beskriver eventuelle endringer i skyldnerens situasjon siden åpningsbrevet ble utsendt, se punkt 4.2.
- b) Et oppdatert budsjett med forklaringer som viser økonomisk resultat, herunder boutgifter, livsoppholdssats og beløp til fordeling.
- c) Informasjon om hvorvidt en eventuell eiet bolig skal beholdes eller selges, og om hvordan betjening av gjeld/fordeling av salgsproveny skal fordeles.
- d) En kreditorliste som viser nøyaktig oversikt over hver enkelt gjeldspost slik den var på åpningstidspunktet ifølge innmelding fra kreditorene, samt hver kreditors andel av totalgjelden og den dekning hver enkelt tilkommer.
- e) Det skal tydelig fremgå av forslaget hvilken type oppgjør som foreslås, f.eks. engangsbeløp, nedbetalingsordning, 0-dividende mv.
- f) Ved nedbetalingsavtaler skal det tydelig fremgå om ordningen skal være dynamisk eller statisk, jf. 4.4.2.10. Både tidspunkt for første og siste betaling av dividende, samt om det skal være adgang til forsert nedbetaling skal angis (4.4.2.9).
- g) Hvordan eventuelle beløp avsatt under gjeldsforhandlingene eller fra salg av eiendeler skal fordeles.
- h) Hvilken skattemessig behandling av innbetalingene som er avtalt, evt. forutsatt.
- i) Bestemmelse om at restgjelden endelig skal ettergis ved utløpet av gjeldsordningen og at dette på vanlig måte skal innmeldes Skattedirektoratet.
- j) En bestemmelse om at kreditor med unntak for misligholdstilfeller i avtaleperioden skal avstå fra alle forsøk på inndrivelse av gjeldsposter avtalen gjelder.
- k) Bestemmelser om partenes rett til endring, heving mv., jf. punkt 4.5.
- l) En liste over vedlagte dokumentasjoner basert på tilbakemelding fra kreditorene på forespørselen i åpningsbrevet, jf. 4.2.(2).

4.4.2 OM FORSLAGETS MATERIELLE INNHOLD

4.4.2.1 FASTSETTELSE AV LIVSOPPHOLDSSATS

Livsoppholdssatsen skal fastsettes med utgangspunkt i forskrift om livsoppholdssatser ved gjeldsordning og utleggstrekk. Dersom det foreslås avsatt midler utover standardsatsen i forskriften, skal dette begrunnes i samsvar med forskriften § 2 tredje punktum (forslagsbrevet punkt b).

4.4.2.2 FASTSETTELSE AV BOLIGUTGIFTER – LEIEBOLIG

Husleieutgiftene skal være rimelige i forhold til skyldneren og dennes husstands behov. Dersom det ikke oppnås enighet om hvilken husleie som skal legges til grunn i avtalen, skal lokal praksis i gjeldsordnings saker/utleggstrekk saker være veiledende (forslagsbrevet, bokstav b).

4.4.2.3 BEHANDLING AV EIERBOLIG

Dersom skyldneren ønsker å beholde eid bolig, skal det ved vurderingen tas utgangspunkt i gjeldsordningsloven § 4-4, jf. § 4-8 første ledd, og den praksis som foreligger etter bestemmelsene.

Eiet bolig skal takseres eller verdivurderes av eiendomsmegler med mindre partene ikke blir enige om verdien. Dersom det foreligger en takst som er mindre enn seks måneder gammel, skal denne legges til grunn for verdifastsettelsen med mindre det er særskilt grunn til å tro at taksten ikke gjenspeiler aktuell markedsverdi (forslagsbrevet, bokstav c). Eventuell kostnad ved verdivurderingen skal dekkes av bruker.

4.4.2.4 BEHANDLING AV BIL OG ANDRE TRANSPORTMIDLER

Dersom skyldneren eier bil eller andre transportmidler som ønskes beholdt, skal vurderingen av dette skje etter reglene i gjeldsordningsloven § 4-5. Dersom det ikke oppnås enighet om verdien, skal bilen takseres på betryggende måte av en tredjeperson som partene godkjenner. Eventuelle kostnader ved verdivurderingen skal dekkes av bruker. Dersom bil mv. beholdes, skal livsoppholdssatsen reduseres på samme måte som i saker etter gjeldsordningsloven med mindre bruk av kollektivtransport er nødvendig for å komme til og fra arbeid.

Det skal på samme måte som etter gjeldsordningsloven også settes av et rimelig beløp til dekning av nødvendige utgifter ved bilholdet, så som forsikringspremie, avgifter, samt drifts- og vedlikeholdsutgifter. Beløpet fastsettes etter en konkret vurdering av nødvendig kjørelengde, drivstoffbehov mv., eller etter en sats på kr 2,50 pr km, med et minimum på kr 800 pr mnd. (2017).

Dersom bilens verdi overstiger 1G, bør det foreslås at denne likevel skal beholdes dersom den er pantsatt og tilbakelevering ikke frigjør midler til innkjøp av en annen bil. Det skal i slike tilfeller vurderes å kompensere for denne fordelingen, for eksempel ved forlenget gjeldsordningsperiode, økning av dividende el.l.

Firmabil som ikke brukes privat skal som hovedregel ikke berøres av gjeldsordningen.

Skyldnerens øvrige løsøre skal vurderes i samsvar med reglene i gjeldsordningsloven § 4-5, jf. også dekningsloven § 2-3.

4.4.2.5 KRAVSBEHANDLINGEN

Kravsbehandlingen skal bygge på dividendepriippet, jf. gjeldsordningsloven § 4-8 første ledd. Alle kreditorer skal som hovedregel likebehandles med unntak av følgende kravstyper;

- a) Fordringer sikret ved panterrett i bolig som skal beholdes skal som hovedregel behandles i samsvar med reglene i gjeldsordningsloven 4-8 første ledd a).
- b) Fordringer sikret ved panterrett i bil eller annet transportmiddel som skal beholdes skal som hovedregel behandles i samsvar med reglene i gjeldsordningsloven § 4-8 første ledd b).
- c) Krav på underholdsbidrag og andre krav som innkreves av NAV Innkreving, samt krav fra Statens Innkrevingsentral og Skatteetaten skal behandles iht. punkt 5-7 her.
- d) Krav under kr 1 000 kan gis full dekning dersom det er nødvendig eller særlig hensiktsmessig mht. til gjeldsforhandlingene. Det skal som hovedregel ikke foreslås dekning av krav dersom dividenden vil utgjøre mindre enn kr 10,00 pr mnd.
- e) Gjeldsordningen skal inneholde bestemmelse om og ta hensyn til kausjonistens forhold og stilling til gjeldsordningen, herunder evt. betalingsplikt mv. Krav mot skyldneren i form av kausjon eller medskyldneransvar skal behandles i samsvar med gjeldsordningslovens regler.

- f) Omtvistede krav skal ikke delta i gjeldsordningen.
- g) Krav som er foreldet skal ikke delta i gjeldsordningen.

4.4.2.6 OM HVILKE OPPGJØRSFORMER SOM KAN FORESLÅS

En utenrettslig gjeldsordning kan foruten fullt oppgjør og betalingsutsettelse gå ut på hel eller delvis sletting av gjeld, enten umiddelbart, etter betaling av et engangsbeløp, eller etter utløpet av en nedbetalingsperiode.

4.4.2.7 OPPGJØR VED NEDBETALINGSAVTALE, AVTALEPERIODENS LENGDE

Dersom det avtales en nedbetalingsperiode, skal denne perioden (gjeldsordningsperioden) som hovedregel være 5 år med mindre det foreligger tungtveiende grunner til å foreslå en annen periode. Ved denne vurderingen bør gjeldsordningsloven § 5-2 være veiledende. Jf. også punkt 6.2 femte avsnitt her. Avtaleperioden skal regnes fra foreslått dato i forslag.

4.4.2.8 OPPGJØR VED ENGANGSBELØP

En utenrettslig gjeldsordning kan gjøres opp ved innbetaling av et engangsbeløp. Det bør som hovedregel bare foreslås engangsbeløpet som gir kreditorene like god eller bedre dekning enn en ordinær nedbetalingsavtale ville ha gjort, jf. punkt 4.4.2.7 her.

4.4.2.9 OPPGJØR VED NEDBETALINGSAVTALE MED ADGANG TIL FORSERT NEDBETALING

I tilknytning til en avtale om oppgjør ved nedbetaling, kan det avtales at gjeldsordningen anses oppgjort når det samlede beløp er innbetalt, uansett om gjeldsordningsperioden ikke er utløpt.

4.4.2.10 HOVEDREGEL OM FAST DIVIDENDE

Dersom det foreslås at skyldneren skal betale dividende, skal denne være fast gjennom avtaleperioden (statisk avtale) med mindre det foreligger særlige grunner til å avtale flytende dividende (dynamisk avtale). Gjeldsordningsloven § 4-2 skal iakttas.

4.5 HEVING OG ENDRING AV GJELDSORDNING

En utenrettslig gjeldsordning skal inneholde bestemmelser som regulerer partenes adgang til reforhandling som følge av endrede økonomiske forutsetninger hos skyldner, jf. forslagsbrevet, punkt k). Det skal som hovedregel foreslås bestemmelser som medfører at;

- 1) Gjeldsordningen kan endres i skyldners favør dersom det inntreffer sykdom, arbeidsledighet, samlivsbrudd, økning i nødvendige utgifter eller andre uforskyldte omstendigheter som ikke kunne forutses og som medfører at avtalen ikke kan oppfylles etter sitt innhold. Evt. dividendebetaling kan da reduseres eller stanses, uten at avtaleperioden forlenges. Skyldneren skal i slike tilfeller uten opphold varsle kreditorene om det inntrufne, og om nødvendig snarest utforme og utsende et nytt betalingsforslag med nødvendige dokumentasjoner på inntektsbortfall eller utgiftsøkning.
- 2) Gjeldsordningen kan endres i kreditorenes favør dersom det inntreffer omstendigheter som medfører at skyldner kan betale vesentlig mer til kreditorene enn forutsatt i avtalen. Evt. dividende kan da økes, men avtaleperioden kan ikke kreves forlenget. Verdistingning på bolig skal ikke anses som grunnlag for endring.
- 3) En kreditor bare kan heve gjeldsordningen ved vesentlig mislighold av betalingsplikten eller andre plikter etter avtalen, samt ved uredelighet begått mot vedkommende kreditor.
- 4) En kreditorer ikke kan heve sin avtale på grunn av misligheter overfor en annen kreditor.

Ved vurderinger etter denne paragraf, herunder om hva som bør regnes som uredelig, skal praksis etter gjeldsordningsloven være veiledende.

Skyldneren skal forplikte seg til å innen rimelig tid og på betryggende måte varsle samtlige kreditorer dersom det inntreffer omstendigheter som kan gi kreditorene rett til å få avtalen endret.

Kreditorene som deltar i gjeldsordningen kan når som helst i avtaleperioden be om en oppdatert og dokumentert oversikt over skyldnerens økonomiske stilling.

5 SÆRLIGE REGLER FOR FORHANDLINGER MED NAV INNKREVING (NAVI)

5.1 INNLEDENDE ORIENTERING TIL BIDRAGSPLIKTIGE

Brukere som ikke betaler fastsatt underholdsbidrag, skal tilrådes å snarest ta kontakt med NAVI og orientere om sin økonomiske situasjon, samt orienteres om følgene av brudd på opplysnings- eller betalingsplikt, jf. bidragsinnkrevingsloven § 33.

5.2 INNLEDENDE VURDERINGER VED GJELDSFORHANDLINGER MED NAVI

Før det igangsettes gjeldsforhandlinger med krav fra NAVI skal det aktuelle kravets status med hensyn til prioritet, ettergivelsesadgang, avdragsmuligheter mv., klarlegges. NAVI skal på forespørsel gi veiledning om dette. Derneft skal det vurderes om kravet i gjeldsordningen skal (1) løpe som før, (2) søkes utsatt hos NAVI, herunder ved avdragsbetaling (3) søkes ettergitt særskilt hos bakenforliggende kreditor, eller (4), søkes medtatt i en gjeldsordning som et alminnelig dividendekrav etter direkte kontakt med den bakenforliggende kreditor. Åpningsbrev skal uansett sendes NAVI.

5.3 KRAVSBEHANDLINGEN

5.3.1 LØPENDE UNDERHOLDSBIDRAG TIL BARN

Underholdsbidrag til barn skal fortsette å løpe under en utenrettslig gjeldsordning og skal behandles som en utgift som reduserer dekningsgraden for evt. dividendekreditorer.

Dersom underholdsbidraget må antas å være vesentlig høyere enn det som kunne ha vært fastsatt etter barneloven § 71, skal det som hovedregel forhandles/søkes om endring av bidraget, enten før gjeldsforhandlinger igangsettes, eller som ledd i forhandlingene.

5.3.2 EKTEFELLEBIIDRAG

Ektefellebidrag skal fortsette å løpe under en utenrettslig gjeldsordning, og skal behandles som en utgift som reduserer dekningsgraden for evt. dividendekreditorer.

Dersom ektefellebidraget må antas å være vesentlig høyere enn det som kunne vært fastsatt etter ekteskapsloven § 80, skal det som hovedregel forhandles/søkes om endring av bidraget, enten før gjeldsforhandlinger igangsettes, eller som ledd i forhandlingene.

5.3.3 BIDRAGSGJELD

Nedbetaling av bidragsrestanser skal som hovedregel fortsette å løpe som tidligere under en utenrettslig gjeldsordning, og skal behandles som en utgift som reduserer dekningsgraden for evt. dividendekreditorer.

Dersom bidragspliktiges fremtidige evne til å betale bidragsgjeld er varig sterkt satt ned, skal rådgiver vurdere å sende særskilt søknad om hel eller delvis ettergivelse av bidragsrestanse, jf. barneloven § 74 med tilhørende forskrifter. Det samme gjelder dersom forhandlinger om utenrettslig gjeldsordning ikke kan antas å føre frem uten at bidragsrestansen blir redusert eller forsøkt redusert. Slik søknad kan fremmes og avventes avgjort før gjeldsforhandlinger igangsettes, eller som ledd i forhandlingene.

5.3.4 ANDRE TILBAKEKREVINGSSAKER I NAV

Før gjeldsforhandlinger igangsettes med andre krav enn nevnt i 5.3.1 til 5.3.3, skal det aktuelle kravets status med hensyn til dekningsgrad, prioritet, ettergivelsesadgang, avdragsmuligheter mv., avklares. NAVI skal på forespørsel gi veiledning om dette.

Krav på tilbakebetaling av andre krav i NAV, kan anses som uprioritert fordring og gis dividendedekning på linje med andre uprioriterte krav dersom den bakenforliggende kreditor aksepterer det. Dersom skyldner kan klandres for at tilbakebetalingskravet har oppstått, det foreligger dom for kravet, eller NAV har adgang til å motregne i trygdeytelser, kan kravet gis bedre dekning enn andre krav, eller holdes utenfor gjeldsordningen.

Henvendelse om deltakelse i gjeldsordning som innebærer ettergivelse, rettes til den bakenforliggende kreditor.

5.4 SÆRLIGE REGLER OM GJELDSFORHANDLINGENE (PROSESSREGLER)

5.4.1 KOMPETENT ORGAN FOR SØKNAD OM UTSETTELSE, NEDSETTELSE OG ETTERGIVELSE

Søknad om betalingsutsettelse eller avdragsordning for alle kravstyper rettes til NAVI.

Søknad om hel eller delvis ettergivelse av bidragskrav rettes til NAV Familie- og pensjonsytelser. Søknaden vurderes iht. forskrift 1992-10-13-762 (om ettergivelse av bidragskrav).

Søknad om endring av underholdsbidrag rettes til NAV Familie- og pensjonsytelser, med mindre partene ikke kommer frem til en avtale om endring.

Søknad om ettergivelse eller reduksjon av ektefellebidrag rettes til den bidragsberettigede. Denne står fritt til å nedsette eller ettergi kravet. Dersom bidraget synes vesentlig for høyt bør det vurderes om det skal reises endrings sak mot den som er bidragsberettiget, jf. ekteskapsloven § 84.

Søknad om ettergivelse av restanse på privat barnebidrag kan rettes til bidragsberettigede dersom denne er myndig.

Søknad om ettergivelse i tilbakekrevings saker rettes til det NAV-kontor som fattet vedtak om tilbakekreving.

Søknad om nedsettelse av øvrige krav i NAV kan rettes til NAV Familie- og pensjonsytelser/NAV Arbeid og ytelser, jf. vedlegg 7.7 til folketrygdloven kapittel 22 (V7-7-22-00-C13)

5.4.2 SÆRLIGE REGLER OM DOKUMENTASJONSKRAV OVERFOR NAV

Ved søknad om betalingsutsettelse/avdragsordning for bidragsrestanser overfor NAVI skal "Opplysningsblankett om økonomi for innkreving" (NAV52-00.05), benyttes. Det skal oversendes dokumentasjon på inntekter og utgifter.

Ved søknad om fastsettelse av underholdsbidrag for barn, evt. fastsettelse av nytt slikt bidrag, samt ved søknad om nedsettelse/ettergivelse av bidragsgjeld, benyttes skjema NAV 54-00.08 og NAV 54-00.15. Søknaden skal vedlegges de dokumentasjoner som er beskrevet i skjemaene.

6 SÆRLIGE REGLER FOR FORHANDLINGER MED STATENS INNKREVINGSSENTRAL (SI)

6.1 INNLEDENDE VURDERINGER VED GJELDSFORHANDLINGER MED SI

Før det igangsettes gjeldsforhandlinger med krav fra SI skal det aktuelle kravets status med hensyn til dekningsgrad, prioritet, ettergivelsesadgang, avdragsmuligheter mv., klarlegges. Informasjon om dette kan hentes fra SI sine nettsider, og SI skal på forespørsel gi veiledning om dette. Dernest skal det vurderes om kravet i gjeldsordningen skal (1) løpe som før, (2) søkes utsatt, herunder ved avdragsbetaling (3) søkes ettergitt særskilt hos SI eller den bakenforliggende kreditor, eller (4), søkes medtatt i en gjeldsordning som et alminnelig dividendekrav hos SI eller den bakenforliggende kreditor. Åpningsbrev skal uansett sendes SI.

6.2 STUDIELÅN

Studielån fra Lånekassen skal som hovedregel gis forholdsmessig dekning på linje med andre uprioriterte krav. Forhandlinger om nedsettelse/ettergivelse av permanent overførte studielån kan føres direkte med SI.

Som ledd i forberedelsene til slike forhandlinger skal det likevel avklares om skyldner har særlige rettigheter til utsettelse, nedsettelse eller ettergivelse i behold ift. Lånekassen. Disse skal i så fall søkes utnyttet før ordinære gjeldsforhandlinger igangsettes. Skyldner som har rett til ettergivelse av studielån pga. uførhet, skal utnytte denne adgangen før gjeldsforhandlinger igangsettes.

Dersom studielånet er gitt på feilaktig grunnlag og skyldneren kan klandres for dette, eller har medført at skyldneren har bedret sin yrkeskompetanse, kan studielånet gis bedre dekning enn andre krav, eller holdes utenfor gjeldsordningen.

Dersom studielånet er av betydelig størrelse skal det vurderes om det bør foreslås en lengre gjeldsordningsperiode enn 5 år. Unntak kan gjøres dersom studielånet er gammelt eller ikke har medført at skyldneren har bedret sin yrkeskompetanse.

6.3 KRAV SOM HAR SITT GRUNNLAG I EN STRAFFBAR HANDLING

Straffebot og forelegg skal som hovedregel gis full dekning innen fem år. Det skal vurderes om det bør søkes om nedsettelse/ettergivelse av boten, evt. ved søknad om benådning. Søknad om benådning sendes direkte til politiet.

Gebyr på bot gis forholdsmessig dekning (dividende) på linje med andre uprioriterte krav.

Krav på inndragning skal som hovedregel gis full dekning. Inndragningskrav tilkjent andre enn staten behandles på samme måte som erstatningskrav, jf. 4. ledd. Det kan søkes om ettergivelse etter påtaleinstruksen § 31-2. Søknaden sendes SI.

Krav på erstatning eller oppreisning skal som hovedregel gis full dekning. Dersom det foreslås nedsettelse/ettergivelse skal søknad sendes til SI, som videresender den til vedkommende som er tilkjent erstatningen.

Regresskrav fra Kontoret for Voldsoffererstatning skal som hovedregel gis full dekning. Det kan søkes om nedsettelse/ettergivelse etter voldsofferstatningsloven §15 annet ledd.

7 SKATTE- OG AVGIFTSKRAV

Forhandlinger om utenrettslig gjeldsordning som involverer skatte- og avgiftskrav skal skje i henhold til SKD-melding nr. 9/11, punkt 3.2. og 3.3.

8 KOMMENTARER TIL STANDARDEN

Til pkt. 1 Formål

Denne standardens formål er å:

- Forenkle og effektivisere saksbehandlingen ved etablering av utenrettslige gjeldsordninger
- Øke mulighetene til å komme frem til enighet om utenrettslige gjeldsordninger
- Øke kunnskapen om økonomisk rådgivning
- Være et bidrag i arbeidet med opplæring innenfor økonomisk rådgivning

Rutinestandarden er en samling anbefalte retningslinjer for utarbeidelse av utenrettslige gjeldsordninger i Nav. Den vil ikke være juridisk bindende på noen måte for noen av partene. De anbefalte rådgivningsteknikkene, rutinene og fremgangsmåtene vil først og fremst fungere som utgangspunkter og preferanser i arbeidet ved at den gir anbefalinger om hva som i utgangspunktet bør foreslås for kreditorene. Standardens styrke ligger i at inkassobyråenes representant Virke Inkasso, det største inkassobyrået Lindorff AS, samt offentlige kreditorer har vært involvert i arbeidet og vil anbefale at retningslinjene følges.

Sakene på dette feltet kan være svært ulike, og standarden kan derfor måtte fravikes helt eller delvis i mange tilfeller. Omforente grunnregler for hva som er ordentlig og hensiktsmessig opptreden fra partene under gjeldsforhandlinger, og hvordan et forslag til utenrettslig gjeldsordning bør settes opp og dokumenteres i normaltillfellene, antas likevel å ha betydelig nytteverdi. Det er således ingen motsetning mellom en ensartet rutine og behovet for fleksibilitet under utforming av individuelle løsningsforslag.

Til pkt. 2 Definisjoner

"Utenrettslig gjeldsordning" er ment som en fellesbetegnelse på ordninger utenfor konkurs- og gjeldsordningsloven. Det er ikke gjort noe faglig skille mellom betegnelse "økonomisk rådgivning" og "gjeldsrådgivning", som brukes om hverandre i standarden her.

Til pkt. 3 God rådgivningsskikk

Det antas å kunne være nyttig og tillitsskapende overfor kreditorene å ha med en kort henvisning til kravene om forsvarlig saksbehandling og god skikk i standarden.

Til punkt 4.1 Vurdering av om utenrettslig gjeldsordning bør innledes

En økonomisk rådgiver utfører en rekke ulike oppgaver som ikke omfattes eller er omtalt av denne standarden. Den er kun ment som en veiledning for utenrettslige gjeldsordninger, herunder hvordan man finner frem til saker som egner seg for dette. Dette er en bred vurdering som omfatter både brukeren, kreditorene, sakstypen og rådgiveren selv. Det kan også være nødvendig med en del forarbeid, noe som ikke tas opp i denne standarden. Særlig kan det være nødvendig med en foreløpig kartlegging av kreditorene, med mindre skyldneren selv skulle ha full oversikt over dette.

Vurderingen av om saken egner seg for utenrettslig gjeldsordning når det gjelder sakstype er knyttet til dens alvorlighetsgrad. Saken må som hovedregel kunne kategoriseres innenfor nivå III, jf. Veileder for økonomisk rådgivning i Nav. Brukeren må altså normalt ha så store betalingsproblemer at det er rimelig å be om sletting av gjeld. Vanligvis vil dette være sammenfallende med varig betalingsudyktighet, slik at brukeren i mange tilfeller også vil kvalifisere for gjeldsordning etter gjeldsordningsloven.

Når det gjelder brukeren, er det viktig å vurdere om denne synes å være i stand til å gjennomføre en gjeldsordning. Dette kan være krevende med hensyn til selvdisiplin, nøyaktighet og evne til langsiktighet. Det bør eksempelvis normalt ikke settes i gang en gjeldsordning for en bruker som har ubehandlede problemer med spilleavhengighet eller misbruk av rusmidler.

Saken bør heller ikke være for vanskelig med hensyn til oversiktighet og antallet kreditorer. Det vil kunne være uforholdsmessig arbeidskrevende å forhandle utenrettslig med svært mange kreditorer, særlig dersom man må gå flere runder, noe som ikke sjelden forekommer.

Rådgiveren bør også vurdere egen kompetanse, slik at også sakens vanskelighetsgrad vil kunne være av betydning. Aktuell kapasitet ved kontoret, herunder eventuell ventetid kan også måtte trekkes inn.

Når det gjelder kreditorene kan det foruten antallet også ha betydning hvilke kreditorer som er involvert. Dersom det er et tungt innslag av ulike offentlige kreditorer vil dette kunne komplisere og forsinke saken. Det må også vurderes om det igangsatt tvangstiltak som bare kan stoppes av en gjeldsordning, eksempelvis tvangssalg av nøktern bolig eller nøktern og nødvendig bil.

Til pkt. 4.2 Åpningsbrev

Åpningsbrevet har mange av de samme formålene som namsmannens kunngjøring av at gjeldsforhandlinger er åpnet, og vil normalt være en helt nødvendig del av en utenrettslig gjeldsforhandling. De viktigste formålene med åpningsbrevet er å:

- Informere om og dokumentere skyldnerens situasjon.
- Danne utgangspunkt for kravsberegningen, ved at brevets dato representerer skjæringsdagen med hensyn til beregning av renter og omkostninger mv.
- Etablere kreditorfellesskapet og legge til rette for en samlet behandling av brukerens gjeldssituasjon. Den enkelte kreditor vil da ha mindre grunn til å frykte forfordeling og vilkårlig betjening av gjeld, og dermed større oppfordring til å avvente tvangstiltak
- Etablere, om mulig, "fryssituasjonen" og innledningen av fredsperioden.

Siden gjeldsforhandlingene ofte også vil være brukerens *egenforsøk* i henhold til gjeldsordningsloven, kan det i spesielle saker være hensiktsmessig for å spare tid ved å avklare enkelte kreditors holdning til saken allerede på dette stadiet, ved en tentativ løsningskisse. Det kan for eksempel være ressursbesparende på dette stadiet vite om en eller flere kreditorer fullstendig motsetter seg å forhandle. Saksbehandlingen kan da evt. stanses, den motvillige kreditor kan søkes påvirket eller bruker evt. henvises til å søke rettslig gjeldsordning. Dette kan f.eks. være formålstjenlig dersom offentlige krav vil måtte foreslås nedsatt. Nødvendigheten av dette må vurderes fra sak til sak.

Fritak fra *taushetsplikt* for kreditorene, jf. siste ledd, kan være hensiktsmessig for at disse fritt skal kunne diskutere forslaget seg imellom, selv om, i alle fall bankene, i mange tilfeller nok kan gjøre dette likevel. Hovedregelen er at et finansforetak plikter å bevare taushet om personopplysninger, jf. finansforetaksloven § 16-2. En unntakshjemmel finnes i § 16-2 tredje ledd bokstav b. Her fremgår at taushetsplikten ikke er til hinder for at et finansforetak utleverer taushetsbelagte opplysninger dersom «formålet er å gjennomføre kundeoppdrag og oppgjør av krav fra eller mot kunder, eller annen berettiget ivaretagelse av finansforetakets eller dets kunders interesser». Forarbeidene nevner, at et (legitimt) eksempel er at et finansforetak "har en klar interesse i å kommunisere med et annet finansforetak, for eksempel av hensyn til tapsutsatte kundeengasjementer ..." Lovens ordlyd og forarbeidene åpner dermed for at betalingsforslag kan diskuteres mellom finansforetak, dersom dette er nødvendig for å ivareta finansforetakets interesser og dets interesser overstiger kundens. Det vil det nok ofte gjøre, men dette er altså en vurderingssak. For inkassoforetak og offentlige kreditorer gjelder andre og til dels strengere taushetsregler.

Til 4.3.1 Fredsplikt og betalingsutsettelse

Dette punkt representerer en oppfordring til kreditorene om å bidra til arbeidsro og likebehandling under gjeldsforhandlingene ved å gi bruker betalingsutsettelse med det som ikke kan betales, unngå tvangstiltak mv.

Når gjeldsforhandlinger er innledet vil det for brukere med økonomisk overskudd utover nødvendig livsopphold/boutgifter normalt være hensiktsmessig å innføre betalingsstans, eller såkalt "kontrollert mislighold" iht. dekningsloven § 2-7, 4. ledd. En løsning med "kontrollert mislighold" etter mønster av dekningsloven § 2-7 synes å være den beste løsningen dersom dette er mulig å få til. Utleggstrekk kan da unngås, kreditorene likebehandles, det blir intet å etterbetale og faren for at midlene går til forbruk eller at det oppstår mistillit fra kreditorene, unngås. Et alternativ kan også være å sette pengene inn på en midlertidig konto som kreditorene forplikter seg til å ikke søke dekning i.

I gjeldsordningsloven er dette løst ved tvungen betalingsutsettelse samtidig som namsmannen tar vare på overskuddet ved trekk i lønn. Disponeringen av midlene inntas deretter i forslaget til gjeldsordning, jf. § 3-4 i gjeldsordningsloven.

Til 4.3.2 Avklaring av ikke-berostilte krav

Dersom en eller flere kreditorer ikke går med på berostillelse under forhandlingene, vil det normalt være et presserende behov for å avklare hva som skjer med de aktuelle kravene. I noen tilfeller vil dette haste, f.eks. dersom én kreditor er i ferd med å skaffe seg sikkerhet for sitt krav ved utleggspant eller at det nærmer seg tvangsrealisasjon av en nøktern bolig eller andre eiendeler som skyldner kan og vil beholde.

Til 4.3.3 Behandling av utleggstrekk i gjeldsforhandlingsperioden

I et stort antall saker har brukeren ett, og i noen tilfeller flere, utleggstrekk allerede gående når vedkommende tar kontakt med rådgiver. Utleggstrekk skal som hovedregel løpe i to år, og det vil da normalt ikke være noe å tilby et kreditorfelleskap på lang tid, noe som kan vanskeliggjøre gjeldsforhandlingene. Det kan også bli oppfattet som forfordeling.

Ulike kreditorer kan ha ulikt syn på hvordan de bør forholde seg i denne situasjonen. Den beste løsningen synes å være at spørsmålet først søkes avklart med den aktuelle kreditor, og dersom det ikke lykkes å få til noen annen løsning, så får forslaget gå ut på at trekket løper ut perioden, og at det underliggende kravet deretter tas inn i ordningen. Resten av ordningen må da tilpasses dette.

Utleggstrekk for prioriterte krav, jf. dekningsloven §2-8, kan normalt ikke forventes endret og behandles etter punkt 5.8 her.

I gjeldsordningsloven er dette løst ved at de fleste typer utleggstrekk opphører ved åpning av gjeldsforhandling, jf. § 3-4. Disse erstattes av et "felles" utleggstrekk, jf. § 3-3, hvoretter midlene fordeles på kreditorene i etterkant eller benyttes på annen måte etter avtale med kreditorene.

Til 4.3.4 Ubehandlete, samt nye, begjæringer om utlegg

Kreditor bør stille ubehandlede utleggsbegjæringer i bero når det er innledet gjeldsforhandlinger, og heller ikke sende nye slike begjæringer. Problemet med dette er at en ikke vet om alle kreditorer vil følge denne oppfordringen og derved kan komme seg foran i køen. Dette kan ha stor økonomisk betydning for den enkelte kreditor, særlig ved utleggspant, men også ved utleggstrekk. Det er imidlertid vanskelig å se noen annen løsning på dette utover en oppfordring her og forhandlinger med den aktuelle kreditor.

Til 4.3.5 Igangsatt tvangsrealisasjon av formuesgoder som ønskes beholdt

Tvangsrealisasjon av eiendeler skyldner ønsker å forhandle om å få beholde bør også stilles i bero til man ser utfallet av forhandlingene. Det er viktig at det igangsettes forhandlinger snarest med kreditorer som er i gang med tvangssalg mv., slik at dette kan utsettes under gjeldsforhandlingene, se også punkt 4.3.2 med kommentarer.

Til § 4.3.6 Solidarisk ansvarlige

Dette er (1) ordinære kausjonister eller (2) realkausjonister, altså personer som har stilt sikkerhet for en eller flere av skyldnerens gjeldsposter i form av bolig eller andre eiendeler. Det kan også være (3) medlåntaker, eksempelvis tidligere eller nåværende ektefelle, samt (4) personer som er idømt erstatningskrav eller liknende sammen med skyldner, for eksempel etter straffbare handlinger. Normalt må disse orienteres om forhandlingene da resultatet av forhandlingene vi få direkte følger for deres ansvar. Normalt vil det bli rettet pågang mot solidarskyldner når skyldneren erklærer seg betalingsudyktig. Det kan for eksempel være aktuelt å etablere en samordnet betalingsavtale hvor medskyldner bidrar.

Til 4.3.7 Om brukes plikter under gjeldsforhandlingene

Når gjeldsforhandlinger er innledet vil det for brukere med økonomisk overskudd utover nødvendig livsopphold/boutgifter normalt være hensiktsmessig å innføre betalingsstans, eller såkalt "kontrollert mislighold" iht. dekningsloven § 2-7, 4. ledd, se punkt 4.3.1 med kommentarer. Dersom det innføres betalingsstans vil det være nødvendig å ta vare på overskuddet på en eller annen måte for å sikre at det kommer kreditorene til gode når forhandlingene avsluttes. Det mest hensiktsmessige synes å være at skyldneren sørger for å sette overskuddet inn på konto. Kreditorene kan også varsles om dette og bes om å avgi en erklæring på en slik konto ikke vil bli forsøkt beslaglagt. En slik erklæring vil være bindende for kreditor og må legges til grunn av namsmannen.

I gjeldsordningsloven er dette løst ved tvungen betalingsutsettelse samtidig som namsmannen tar vare på overskuddet ved trekk i lønn. Disponeringen av midlene inntas deretter i forslaget til gjeldsordning, jf. § 3-4 i gjeldsordningsloven.

Det er viktig at bruker utnytter sitt inntekspotensial under gjeldsforhandlingene, selv om dette ikke i alle tilfeller kommer brukeren selv til gode. Bruker må ikke stifte ny gjeld med mindre det er strengt nødvendig, eller misligholde forpliktelser som husleie, strøm, underholdsbidrag eller andre nødvendighetsutgifter Dette bidrar til å skape tillit mellom bruker og kreditorer. Dette er også prinsippet i gjeldsordningsloven.

Bruker som skal foreslå lettelser i sine gjeldsforpliktelser må normalt selge eiendeler som ikke er nødvendig for livsopphold, jf. dekningsloven § 2-3. Dette må rådgiver vurdere og bruker selv sørge for gjennomføringen av.

Dersom krav nærmer seg foreldelse bør bruker etter forespørsel fra kreditorene eller når det iverksettes tiltak for å avbryte foreldelsesfrist, rådes til å erkjenne kravet ved gjeldsbrev el.l.

Til 4.3.8 Om kreditors plikter under gjeldsforhandlingene

I punkt 4.3.8 er inntatt tre forpliktelser kreditorene skal oppfylle under forhandlingene. Standarden kan riktignok ikke pålegge kreditorene noen plikter i vanlig forstand, men det som er beskrevet her skulle være uproblematisk å forholde seg til. Hensikten med første ledd er å sikre best mulig fremdrift i saken, noe som også er fordelaktig for kreditorene. Etter annet ledd skal kreditor anse det som tilstrekkelig at dokumentasjoner er fremlagt og bekreftet av rådgiver. For NAVI og SI kan dette være annerledes. Også tredje ledd om å la være å innmelde foreldede krav skulle være uproblematisk å oppfylle for kreditorene. Bestemmelsen kan være vel så viktig for kreditorfelleskapet som for skyldner, ved at et foreldet krav urettmessig vil "spise av lasset" og dermed gå ut over dividenden.

Til 4.3.9 Inngåelse av utenrettslig gjeldsordning

Bestemmelsen inneholder i første ledd saksbehandlingsregler for etablering av selve gjeldsordningen. En grunntanke er at forslagsbrevet også skal fungere som avtaledokument, se 4.4.1 annet ledd, slik at det ikke vil være nødvendig å utforme et eget dokument om dette. Det er viktig at forslagsbrevet besvares så raskt som mulig og at eventuelle innvendinger kommer tydelig frem.

Til 4.3.10 Melding om resultatet av gjeldsforhandlingene

Det er viktig at alle kreditorer får beskjed om utfallet av forhandlingen. Dersom forhandlingen mislykkes, må det tas inn en forklaring i brevet om hvorfor saken ikke lot seg løse, og

hva som vil bli situasjonen fremover, f.eks. at skyldner vil søke om en offentlig gjeldsordning eller etablere en betalingsordning etter dekningsloven § 2-4 fjerde ledd ("kontrollert mislighold").

Til 4.4.1 Forslagsbrev

Bestemmelsen inneholder de formelle kravene til forslagsbrevet, som også vil fungere som avtaledokument. Det er ikke i alle saker nødvendig å ha med alle punkter fra a-l, men oppramsingen bør i alle tilfelle brukes som en sjekkliste slik at man ikke glemmer viktige avtaleelementer. Enkelte punkter som budsjett og kreditorliste (b og d) må selvsagt alltid være med. Det er satt en frist på to måneder etter åpning for å sende ut brevet. Dersom ikke det går, skal kreditorene varsles om årsaken og om når et forslagsbrev kan ventes.

Til 4.4.2 Om forslagetts materielle innhold

Under dette punkt er det inntatt ti punkter som angår forslagetts materielle innhold. Dette dreier seg altså ikke om betingelser som kreditorene har noen plikt til å godta, men hva som i utgangspunktet bør foreslås. Flere av disse bestemmelsene ligger nært opp til gjeldsordningsloven. Dette er fordelaktig av flere grunner, herunder at bestemelesene er kjent for kreditorene, at de er utprøvd over lang tid og at det foreligger en betydelig rettspraksis mv., hvor en rekke sider ved de ulike bestemmelsene er vurdert. Det har også betydning at en utenrettslig gjeldsordning skal fremstå som et realistisk alternativ og evt. egenforsøk både for skyldner og kreditor i de tilfeller hvor det foreligger varig betalingsudyktighet og søknad om rettslig gjeldsordning kan bli neste steg.

Bestemmelsene i punkt 4.4.2.1 til 4.4.2.4 samt 4.4.2.10 er bestemmelser som er like som eller ligger nært opp til, tilsvarende bestemmelser i gjeldsordningsloven. Det er i punkt 4.4.2.4 inntatt noen særlige bestemmelser om behandling av bil og driftsutgifter til denne som avviker noe og er litt mer utfyllende enn tilsvarende bestemmelser i gjeldsordningsloven, men hovedprinsippene er de samme.

Punkt 4.4.2.5 som dreier seg om kravbehandlingen, avviker betydelig fra gjeldsordningsloven når det gjelder offentlige krav. Dette har sammenheng med at gjeldsordningsloven hjemler en helt annen behandling av slike krav enn det som er mulig utenfor gjeldsordningsloven. Dette gjelder ikke for de private kravene, se f.eks. a) og b) som behandles i samsvar med gjeldsordningsloven.

Punktene 4.4.2.6 til 4.4.2.9 omhandler ulike oppgjørsformer som anbefales forslått. Disse avviker noe fra gjeldsordningsloven ved at denne (i tvungen ordning) verken tillater engangsbeløp eller forsert nedbetaling. Hovedregelen om fast dividende og avtaleperiodens lengde er imidlertid i samsvar med gjeldsordningslovens tilsvarende bestemmelser.

Til 4.5 Heving og endring av gjeldsordning

Når det inngås avtaler som strekker seg over lang tid er det helt nødvendig å innta særlige bestemmelser om hva som skal skje dersom de økonomiske forutsetningene for avtalen endrer seg. For gjeldsordninger som skal strekke seg over 5-6 år eller lengre, vil det i de aller fleste tilfellene skje endringer i betalingsevnen som må adresseres på en eller annen måte. Dette ser man tydelig i saker etter gjeldsordningsloven, hvor det er svært mange endringssaker. Det må derfor antas at også mange utenrettslige avtaler vil måtte endres i avtaletiden. Det er på bakgrunn av erfaringer fra gjeldsordningsloven videre grunn til å anta at de fleste endringer vil være i kreditorenes disfavør. Dette har sammenheng med at det er langt større sjanse for at skyldneres situasjon forverres enn at den forbedres. Det er nok sannsynligvis også en viss "underrapportering" av forhold som bedrer betalingsevnen.

Et særlig hensyn som dukker opp i utenrettslige ordninger er at det ikke finnes noen instans som kan endre eller oppheve hele gjeldsordningen. Heving vil måtte skje enkeltvis og vil bare gjelde mellom skyldner og den "hevende" kreditor. En utenrettslig gjeldsordning er i realiteten en rekke enkeltavtaler mellom skyldner og hver kreditor, og det finnes ingen hjemmel for å foreta en kollektiv opphevelse eller liknende.

Dersom det ikke gjøres noen særskilt regulering vil alminnelige avtalerettslige regler, herunder avtaleloven, gjelde for ordningen. Dette betyr bl.a. at det lett kan oppstå tvil om hva som skal gjelde. Men som hovedregel vil ethvert vesentlig mislighold føre til at det kan kreves heving av avtalen. Det vil da være tilstrekkelig med 2-3 avdrags forsinkelse. Årsaken til misligholdet vil være mindre relevant. Skyldner kan ikke unnskyldes seg med sykdom, samlivsbrudd eller arbeidsledighet. Det kan dessuten oppstå tolkningstvill omkring anvendelse av en rekke regler som kommer inn, f.eks. omkring krav til lojalitet i kontraktsforhold, bristende forutsetninger, force majeure, avtaleloven § 36 om urimelige avtaler osv. Se for eksempel Rt-1998-333 hvor en utenrettslig ordning ble hevet med hjemmel i avtaleloven § 33.

Den beste løsningen synes å være at det i standarden bestemmes at det tas inn et punkt i forslagsbrevet om at dette skal inneholde bestemmelser om endring, heving osv. Denne teksten følger gjeldsordningslovens prinsipp om å beskytte skyldner mot urimelige konsekvenser av uforskyldt betalingsmislighold, uhell, sykdom mv. Det er viktig at dette er balansert. Kreditorerne bør for eksempel ikke få fordelene av inntektsøkning, men ikke måtte ta risikoen for inntektsbortfall. Skyldneren bør ikke få slippe konsekvensen av inntektsbortfall uten å måtte gi fra seg et evt. økt overskudd osv.

I saker etter gjeldsordningsloven er de ulike endringssituasjoner grundig regulert. Endringer initiert av skylder beskrives i § 6-1, og av kreditor i § 6-2. Når det gjelder endringer i skyldnerens ufordel ligger lista en del høyere enn i motsatt fall ("vesentlig", "grovt" "uredelig"). Dersom skyldneren uforskyldt mister betalingsevne ved bortfall av inntekter eller økte utgifter, har denne rett til å fortsette ordningen som før, men med redusert eller bortfalt dividende. Dette er altså kreditorenes risiko. Dersom skyldneren selvforskyldt mister sin betalingsevne eller misligholder gjeldsordningen, må forholdet rettes opp ved en form for etterbetaling eller vanligst – forlengelse av gjeldsordningen. Ellers kan ordningen gå tapt. Dersom det inntreffer vesentlige forbedringer i skyldnerens økonomiske stilling kan gjeldsordningen på tilsvarende vis krevet endret ved at f.eks. dividende innføres eller økes. Dersom skyldneren grovt misligholder eller er uredelig kan hele gjeldsordningen oppheves etter begjæring fra én av de deltakende kreditorer.

Bestemmelsen i annet ledd anbefaler at det tas inn i gjeldsordningen at skyldneren skal varsle om forhold som kan lede til endring av avtalen. En slik plikt foreligger neppe dersom den ikke er avtalt. En liknende bestemmelse finnes i gjeldsordningsloven (§ 6-4). I tredje ledd anbefales det at det inntas et punkt i ordningen som gir kreditorerne adgang til å kontrollere at de økonomiske forutsetningene for ordningen ikke har endret seg.

FORHANDLINGER MED NAVI

Til 5.1 Innledende orientering til bidragspliktige

Bestemmelsen er medtatt for å markere det særlig alvorlig ved mislighold av bidragsplikt og de strenge konsekvensene dette kan ha.

Til 5.2 Innledende vurderinger ved gjeldsforhandlinger med NAVI

NAVI innkrever et stort antall ulike kravstyper for forskjellige instanser. Denne instansen har ingen fullmakter til å forhandle om ettergivelse, delta i utenrettslige gjeldsordninger el.l., og kan bare innvilge utsettelse og avdragsordninger. NAVI har imidlertid oppkreveransvar for en rekke kravstyper som ikke har noen prioritet i lovverket og som i utgangspunktet ikke bør tilbys full dekning. Det må da vurderes om de bakenforliggende kreditorer bør kontaktes, evt. via NAVI, med spørsmål om de er villige til å delta i en utenrettslig gjeldsordning.

Den viktigste og hyppigst forekommende kravstypen er imidlertid ulike typer bidragskrav som normalt ikke vil berøres av en utenrettslig gjeldsordning. Et korrekt fastsatt løpende underholdsbidrag vil alltid måtte løpe som før. Også nedbetaling av bidragsrestanser vil som hovedregel måtte fortsette som før, men her kan det tenkes situasjoner hvor det vil være riktig å søke NAVI om en avdragsordning el.l. som kan innpasses i en utenrettslig gjeldsordning, for eksempel for å unngå tvangssalg. Dersom dette innvilges vil NAVI normalt kunne akseptere en

nedbetalingsordning over 6 til 12 måneder. I noen tilfeller kan saken også ligge slik an at det bør søkes om nedsettelse av slike krav.

Ved forhandling om utenrettslig gjeldsordning med NAVI vil det etter dette innledningsvis være formålstjenlig å kategorisere og deretter sortere kravene.

1. Krav som ikke skal berøres av gjeldsordningen, f. eks. korrekt fastsatt løpende underholdsbidrag.
2. Krav som har lovbestemt prioritet, men som det kan være aktuelt å søke NAVI om avdragsordning for, men ikke ettergivelse av, for eksempel ulike bidragsrestanser.
3. Krav som har lovbestemt prioritet, men som det kan være aktuelt å søke nedsatt hos bakenforliggende kreditor, for eksempel bidragsgjeld til det offentlige.
4. Krav som ikke har prioritet, hvor bakenforliggende kreditor bør tilbys dividende.

Til 5.3.1 Løpende underholdsbidrag til barn

Løpende underholdsbidrag vil normalt ikke berøres av en gjeldsordning. Kravstypen har høyeste prioritet ved utleggstrekk.

I noen tilfeller kan imidlertid de økonomiske forholdene ha endret seg for skyldneren, uten at dette har medført tilsvarende endringer i bidraget. Det kan også forekomme tilfeller hvor bidraget er avtalt høyere enn det som er naturlig i forhold til bidragspliktiges økonomi, fordi denne ønsker å prioritere barna foran kreditorene. I slike tilfeller vil det være rimelig at bidraget søkes justert til riktig nivå i forbindelse med gjeldsordningen.

Til 5.3.2 Ektefellebidrag

Ektefellebidrag vil normalt ikke berøres av en utenrettslig gjeldsordning. Kravstypen har høyeste prioritet ved utleggstrekk.

Også for denne typen bidrag bør det gjøres en vurdering av bidragets størrelse før det legges til grunn som en utgift i gjeldsordningen. Bidraget kan på samme måte som for barnebidrag være kommet i utakt med den bidragspliktiges økonomi, eller det kan bevisst være satt for høyt på bakgrunn av et ønske om å prioritere tidligere ektefelle foran kreditorene, eller å unndra midler fra disse.

Til 5.3.3 Bidragsgjeld

Nedbetaling på bidragsrestanser vil som utgangspunkt måtte fortsette som før under en utenrettslig gjeldsordning. Ved utleggstrekk har kravstypen høyeste prioritet.

Det vil likevel unntaksvis kunne være aktuelt å søke om særskilt ettergivelse av bidragsrestanse i forbindelse med forhandlinger om utenrettslig gjeldsordning. Dette kan for eksempel være aktuelt dersom skyldneren klart fyller kravene for ettergivelse av bidragsgjeld. I slike tilfeller vil søknad om særskilt ettergivelse også være det mest rettfærdige overfor evt. private kreditorer som skal delta i ordningen. Det virker lite rimelig at disse skal få sterkt redusert dekning fordi skyldner må prioritere et krav som sannsynligvis kunne vært nedsatt. Det kan også tenkes at private kreditorer vil sette som en forutsetning at ettergivelse/nedsettelse av bidragsgjeld er søkt. Det kan også tenkes at de vil kreve en svært lang gjeldsordningsperiode som kompenserer for tiden det tar å nedbetale det prioriterte kravet.

Et særlig problem er at søknad om ettergivelse mv. kan ta noe tid og vil kunne forsinke saken. Det må derfor i hvert enkelt tilfelle vurderes om slik søknad skal fremmes før gjeldsforhandlinger igangsettes, eller parallelt med denne. Dersom det er grunn til å tro at gjeldsordningen vil bli godtatt av de øvrige kreditorer uten hensyn til den prioriterte gjelden, bør begge sakene igangsettes samtidig. I motsatt fall bør "hovedgjeldsforhandlingen" utsettes til resultatet av særskilte søknaden foreligger. Et tredje alternativ vil være å utarbeide et forslag til gjeldsordning som tar opp i seg at det er søkt om nedsettelse av den prioriterte gjelden. Dette kan gå ut på at dividenden til de private kreditorene kommer i gang/evt. økes, når søknaden er avgjort, altså dersom søknaden får positivt utfall. Dersom de private kreditorene ikke godtar dette, ville de neppe heller ha godtatt en løsning hvor det ikke søkes om særskilt nedsettelse.

Det er NAV Familie og pensjonsytelser som treffer avgjørelse om ettergivelse av bidragsgjeld etter søknad fra den bidragspliktige, jf. forskrift om ettergivelse § 3 første punktum. Denne etaten kan ettergi gjeld til både offentlige og private kravshavere, jf. forskriftens § 3 andre punktum. Det skal imidlertid vises varsomhet når det er på tale å ettergi privat gjeld, jf. forskriften § 3 tredje punktum, og må i slike tilfeller være særdeles grundig og streng i vurderingen.

Til 5.3.4 Andre tilbakebetalingskrav i NAV

Dette punktet gjelder krav utenfor bidragsområdet som ikke har noen lovbestemt prioritet eller andre dekningsprivilegier. NAVI har likevel ikke adgang til å delta i gjeldsforhandlinger med slike krav. Den bakenforliggende kreditor må derfor søkes direkte om nedsettelse, ettergivelse, deltakelse i gjeldsordningen osv. Dette kan gjøres som ledd i den ordinære gjeldsforhandlingen. Disse "bakenforliggende" kreditorene er nok ikke vant til å få forespørsler om å delta i gjeldsordninger når de har NAVI som oppkrever, men kravenes uprioriterte status og hvordan de vil bli behandlet i en utenrettslig gjeldsordning tilsier at det ikke bør foreslås full dekning her. Forhandlinger med bakenforliggende kreditorer kan gjøres som ledd i den ordinære gjeldsforhandlingen eller separat før man igangsetter "hovedgjeldsforhandlingen".

FORHANDLINGER MED STATENS INNKREVINGSSENTRAL

Til 6.1 Innledende vurderinger ved gjeldsforhandlinger med Statens innkrevingsentral (SI)

SI krever inn svært mange ulike kravtyper på vegne av en rekke ulike oppdragsgivere. Fullmakt til å forhandle om nedsettelse mv. av kravene er lovregulert, jf. SI-loven § 8, hvoretter ordningen er at alle krav kan nedsettes, utsettes osv. ("lempes") med mindre annet er *bestemt*. Dette betyr at SI i prinsippet kan forhandle om lemping av de fleste krav. I praksis begrenses innkrevingsentralens forhandlingskompetanse av tre forhold:

For det første vil situasjonen måtte være som beskrevet i SI-loven § 8 første ledd. Dette betyr at lempingen må antas å gi bedre dekning enn fortsatt innkreving, at lemping ikke må virke støtende, og heller ikke svekke den alminnelige betalingsmoral.

For det andre er lemping av krav som tilkommer en fornærmet, skadelidt eller etterlatt avhengig av samtykke fra den berettigede. Dette vil typisk være erstatningskrav tilkjent i en straffesak. Det er altså ikke slik at SI mangler forhandlingskompetanse for slike krav.

For det tredje finnes det en liste (§4) på 10 kravtyper i forskrift til SI-loven (FOR-2013-06-20-851) over krav som er unntatt fra adgangen til nedsettelse. Men det kan altså gis utsettelse og innvilges avdragsbetaling også for disse kravene. Kravene er imidlertid svært spesielle og forekommer nok meget sjelden i gjeldssakene som kommer til behandling hos en økonomisk rådgiver. De fleste dreier seg om ulike tvangsmulfter. Dette er altså de kravene hvor det er "bestemt" at ettergivelse ikke kan skje.

Det er dermed innledningsvis nødvendig å foreta en kategorisering og sortering av krav slik som nevnt i punkt 6.1 før man igangsetter forhandlinger med SI. Denne kategoriseringen vil SI kunne bistå med.

1. Krav som normalt ikke skal berøres av en gjeldsordning (for eksempel nedbetaling av straffebot ilagt av domstol) og som det kun evt. er aktuelt å søke om avdragsordning eller annen utsettelse for.
2. Krav som det kan være aktuelt å søke SI om å få nedsatt eller medtatt som dividendekrav.
3. Krav som SI kan nedsette etter samtykke fra bakenforliggende kreditor.
4. Krav som det kan være aktuelt å søke bakenforliggende kreditor direkte om å få nedsatt eller medtatt som dividendekrav.
5. Krav som i henhold til forskrift ikke kan nedsettes.

Til 6.2 Studielån

Bestemmelsen inneholder regler for forhandlinger om studielån. Dette er en kravstype som ikke har noen lovbestemt prioritet og som i utgangspunktet skal behandles som dividendekrav, altså kategori 2 ovenfor. Det er likevel inntatt noen særregler om tilfeller hvor studielånet kan gis bedre dekning mv. Det anbefales i bestemmelsen også at det gjøres visse avklaringer i forhold til Lånekassen før forhandlinger innledes.

Til 6-3 Krav som har sitt grunnlag i en straffbar handling

Bestemmelsen inneholder noen særlige anbefalinger angående den viktige kravstypen som oftest blir kalt strafferettslig gjeld. Disse kravene skal som hovedregel gis full dekning i en utenrettslig gjeldsordning.

Til 7 Skatte- og avgiftskrav

Denne bestemmelsen henviser til Skattedirektoratets melding om behandling av skatte- og avgiftskrav som ledd i en utenrettslig gjeldsordning.

9 DOKUMENTEKSEMPLER

9.1 ÅPNINGSBREV

VARSEL OM ÅPNING AV UTENRETSLIG GJELDSFORHANDLING FOR PEDER ÅS

- (1) Nav Lillevik har besluttet å innlede forhandling om utenrettslig gjeldsordning på vegne av Peder Ås, 7120 Lillevik. Bistanden gis i medhold av lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 17 om plikt til å gi opplysning råd og veiledning, jf. gjeldsordningsloven § 1-5. Gjeldsforhandlingene gjennomføres iht. gjeldende *Standard for utenrettslige gjeldsordninger i Nav*.
- (2) Betalingsproblemene har etter det som er opplyst sammenheng med at Ås tidligere drev selvstendig næringsvirksomhet innenfor transportbransjen. Driften gikk dårlig og foretaket hans måtte avvikles med betydelig tap. Han har også pådratt seg noe bidragsgjeld og forbruksgjeld i etterkant. Etter vår vurdering er han å betrakte som varig betalingsudyktig i gjeldsordningslovens forstand.
- (3) Ås er 35 år, enslig og bor i leid bolig i Lillevik. Han arbeider i fast 80 % stilling som vaktmester på Lillevik skole. Han har tidligere arbeidspraksis som sjåfør og ingen utdanning utover grunnskolen. Grunnen til at han nå har redusert arbeidstid er ryggproblemer etter en periode som vogntogsjåfør. Han betaler underholdsbidrag for ett barn født i 2010, og har ingen forsørgelsesbyrde ut over det. Ås har små muligheter til å bedre sine inntekter. Han har ingen realiserbare aktiva utover et maleri med antatt verdi på kr 30 000
- (4) Foreløpig oversikt over Ås sin økonomiske situasjon:

Inntekter/Utgifter			Gjeldsforpliktelser		Realiserbare aktiver	
Brutto lønn	35 000		Lokalbanken	200 000	Maleri	30 000
Forskuddstrekk		10 000	Vogntogfinans	1 500 000		
Husleie		8 000	NAVI	12 000		
Underholdsbidrag		3 000				
Livsopphold		8 000				
SUM	35 000	29 000		1 712 000		30 000
Resultat		6 000				-1 690 000

- (5) Inntektsdokumentasjon er fremlagt ved lønnslipper for de siste tre måneder som også viser trekk for underholdsbidrag. Husleie er dokumentert ved husleiekontrakt. Det er også fremlagt likningsutskrift for siste år samt utskrift fra kredittopplysningsforetak og gjeldsregister. Dokumentasjonen anses som tilfredsstillende Vi ber om å få opplyst hvorvidt det er ønskelig at ytterligere dokumentasjoner fremlegges

Løpende underholdsbidrag er kontrollert opp mot Navs bidragskalkulator og ikke funnet å være for høyt i forhold til partenes økonomiske situasjon mv. Det kan ikke sees å være grunnlag for å søke om nedsettelse av bidragsrestanse.

- (6) Peder Ås har oppgitt Deres foretak som en av sine fordringshavere. Vi ber med dette om nærmere opplysninger vedrørende gjeldsforholdet, herunder:
- Låne nummer/kontonummer el.l. for kravsidentifikasjon, samt kontaktperson med epost og tlf.
  - Om det er iverksatt inkassotiltak, begjært utlegg mv. vedrørende kravet
  - Eventuell kaasjon eller annen sikkerhet for kravet
  - Om dividende i en eventuell gjeldsordning vil bli avskrevet mot hovedstol eller renter
  - Kravets samlede pålydende (hovedstol, renter og omkostninger) pr. dags dato
  - Kontonummer for innbetalinger

Vi ber Dem gjøre en vurdering av om hele eller noe av kravet er foreldet, f.eks. renter eller omkostninger eller deler av dette, og i så fall ikke melde inn kravet/den foreldede delen.

- (7) Peder Ås vil fra og med neste lønnsutbetaling den 10.01.2017 og frem til en avtale er oppnådd, fordele sitt overskudd, jf. punkt 5, på følgende måte:

	Januar	Februar	Mars	April
Nav Innkreving	6 000	6 000	0	0
Vogntogfinans	0	0	5 294	5 294
Lokalbanken	0	0	706	706
SUM	6 000	6 000	6 000	6 000

Fordelingen er i overensstemmelse med det konkursrettslige dividendepriussipp, samt reglene om prioritet ved utleggstrekk i dekningsloven § 2-8. Fordelingen medfører ingen utilbørlig forfordeling av noen kreditor, jf. dekningsloven § 2-7 fjerde ledd. Maleriet som nevnt i (5), vil bli søkt realisert snarest og salgssummen vil da bli fordelt etter ovenfornevnte prinsipper.

- (8) Vi anmoder om at det av hensyn til behovet for stabilitet under forhandlingene og øvrige kreditorer ikke igangsettes inndrivningstiltak i form av inkasso, begjæring om tvangsfullbyrdelse el.l. så lenge forhandlingene pågår. Vi ber foreløpig om slik berostillelse i en periode på fire måneder. Vi ber Dem snarest tilkjennegi om De vil akseptere dette.
- (9) Peder Ås gir med dette sitt samtykke til at De uhindret av lovbestemt taushetsplikt kan drøfte saksforholdene i nødvendig utstrekning med øvrige kreditorer som deltar i denne gjeldsforhandlingen.
- (10) Den videre plan for arbeidet går ut på at vi forutsatt positiv tilbakemelding fra kreditorene innen 23. januar 2017, kan utsende forslag til gjeldsordning innen 1. mars 2017. Det vi da være tid til eventuelle drøftinger og avklaringer i mars/april. Det tas sikte på at en avtale skal være kommet i stand senest 1. mai 2017. Ved eventuell søknad om rettslig gjeldsordning vil forhandlingene blir bli anført å gjelde som egenforsøk, jf. gjeldsordningsloven § 1-3 annet og tredje ledd.
- (11) Vi ber om tilbakemelding snarest og senest innen 3 uker fra dette brevets dato, jf. punktene som er understreket i brevet.

Fullmakt er vedlagt.

1. januar 2017 (sign. skyldner og rådgiver)

9.2 TILBAKEMELDING PÅ ÅPNINGSBREV FRA KREDITORENE

VEDRØRENDE UTENRETTLIG GJELDSFORHANDLING FOR PEDER ÅS

Vi viser til henvendelse 1.1. 2017 og kan opplyse følgende:

Vi ber om bekreftelse fra lege på at Ås ikke er i stand til å arbeide full tid.

Opplysninger vedrørende gjeldsforholdet.

1. Vårt krav mot Peder Ås har ref.: 4211.13.74223, kontaktperson er NN, nn@foretak.no, tlf. xxxx xxxx.
2. Vi har foreløpig ikke iverksatt inkassotiltak el.l. i denne saken
3. Det er ingen sikkerhet for kravet
4. Vi aksepterer å avskrive eventuelle delbetalinger først på renter og dernest på hovedstol
5. Kravets samlede pålydende var pr 1.1. 2017 (åpningsbrevets dato) kr 220 000.
6. Innbetalinger i saken kan skje til kontonummer xxxx xx xxxxx.

Vi kan ikke se at noe av kravet er foreldet.

Vi aksepterer å stille saken i bero inntil 31. mars 2017

Vi imøteser forslagsbrev utsendt senest 1.3. 2015 og vil ta endelig stilling til forslaget som fremlegges da.

9.3 FORSLAGSBREV MED BETALINGSPLAN

FORSLAG TIL UTENRETTLIG GJELDSORDNING FOR PEDER ÅS

Vi viser til brev 1.1. 2017 om åpning av utenrettslige gjeldsforhandlinger, og fremlegger med dette forslag til utenrettslig gjeldsordning for Peder Ås. Forslaget, som er utformet i overensstemmelse med gjeldende "Standard for utenrettslige gjeldsordninger i Nav", punkt 4.4.2.7, er en nedbetalingsavtale hvoretter Ås uoppfordret skal betale kr 7 500 pr mnd. over en femårsperiode.

- (1) Ås sin økonomiske situasjon har endret seg noe etter at åpningsbrevet ble utsendt, ved at restanse bidragsgjeld er nedbetalt i sin helhet. Videre er det som følge av tilbakemeldingen om at innbetalinger vil bli avskrevet på renterestanser, funnet grunnlag for å nedjustere forskuddstrekket med kr 1 500 pr mnd. Dette har økt resultatet fra kr 6 000 til kr 7 500 pr mnd. Maleri verdsatt til kr 30 000 er lagt ut for salg, og salgssum vil bli fordelt så snart salget er gjennomført.
- (2) Oversikt over Ås sin nåværende økonomiske situasjon:

INNTEKTER/UTGIFTER PR MND.		
Brutto lønnsinntekt	35 000	
Forskuddstrekk		8 500
Husleie		8 000
Underholdsbidrag		3 000
Livsopphold		8 000
SUM	35 000	27 500
Resultat til fordeling		7 500

- (3) Dekningens skjer iht. nedenforstående oversikt. Første innbetaling av dividende skal skje den 10. april 2017 og siste innbetaling den 10. mars 2022.

KREDITOR	KRAV 1.1.2017	DEKNING PR MND.	SAMLET DEKNING	DIVIDENDE
Vogntogfinans	1 970 000	6 567	394 000	20 %
Lokalbanken	280 000	933	56 000	20 %
SUM	2 250 000	7 500		

- (4) Innbetalingene skal i sin helhet avregnes mot renterestanser.

- (5) Kreditor vil ikke gjøre forsøk på å inndrive gjelden i gjeldsordningsperioden dersom betalingsavtalen overholdes, og vil ettergi restgjelden når ordningen er fullført. Ettergivelsen skal meldes til Skattedirektoratet uten ugrunnet opphold.
- (6) Om heving og endring av avtalen gjelder Standarden punkt 4.5 første ledd nr. 1 til og med 4. Ås er forpliktet til innen rimelig tid og på betryggende måte å varsle samtlige kreditorer dersom det inntreffer omstendigheter som kan gi rett til å få avtalen endret.
- (7) Kreditorerne som deltar i gjeldsordningen kan når som helst i avtaleperioden be om en oppdatert og dokumentert oversikt over Ås sin økonomiske stilling, herunder bekreftet likningsutskrift
- (8) Følgende dokumentasjoner er vedlagt:
  - Bekreftelse på ryggplager som medfører redusert arbeidsevne
- (9) Vi ber om skriftlig aksept av forslaget innen 3 uker fra dette brevets dato. Dersom forslaget ikke aksepteres, ber vi om en kort begrunnelse for dette.

28. februar 2017 (sign. skyldner og rådgiver)

9.4 FORSLAGSBREV MED **ENGANGSBELØP**

FORSLAG TIL UTENRETTLIG GJELDSORDNING FOR PEDER ÅS

Vi viser til brev 1.1. 2017 om åpning av utenrettslige gjeldsforhandlinger, og fremlegger med dette forslag til utenrettslig gjeldsordning for Peder Ås. Forslaget, som er utformet i overensstemmelse med gjeldende "Standard for utenrettslige gjeldsordninger i Nav", punkt 4.4.2.8, innebærer innbetaling av et engangsbeløp som fullt og helt oppgjør. Engangsbeløpet er beregnet i henhold til hva som ville ha blitt innbetalt ved en nedbetalingsavtale over fem år. Beløpet fremskaffes ved et banklån Ås har fått tilsagn om.

- (1) Ås sin økonomiske situasjon har endret seg noe etter at åpningsbrevet ble utsendt, ved at restanse bidragsgjeld er nedbetalt i sin helhet. Videre er det som følge av tilbakemeldingen om at innbetalinger vil bli avskrevet på renterestanser, funnet grunnlag for å nedjustere forskuddstrekket med kr 1 500 pr mnd. Dette har økt resultatet fra kr 6 000 til kr 7 500 pr mnd. Maleri verdsatt til kr 30 000 er lagt ut for salg, og salgssum vil bli fordelt så snart salget er gjennomført.
- (2) Oversikt over Ås sin nåværende økonomiske situasjon:

INNTEKTER/UTGIFTER PR MND.		
Brutto lønnsinntekt	35 000	
Forskuddstrekk		8 500
Husleie		8 000
Underholdsbidrag		3 000
Livsopphold		8 000
SUM	35 000	27 500
Resultat til fordeling		7 500

- (3) Nedenforstående oversikt viser hva som ville ha blitt innbetalt ved en betalingsplan.

KREDITOR	KRAV 1.1.2017	DEKNING PR MND.	SAMLET DEKNING	DIVIDENDE
Vogntogfinans	1 970 000	6 567	394 000	20 %
Lokalbanken	280 000	933	56 000	20 %
SUM	2 250 000	7 500		

- (4) Engangsbeløpet vil utgjøre kr 394 000 til Vogntogfinans og kr 56 000 til Lokalbanken. I tillegg kommer innbetaling av salgssproveny for maleri som nevnt i punkt 1 over som vil bli fordelt etter samme fordelingsnøkkel.

- (5) Kreditor er forpliktet til å ettergi restgjelden når engangsbeløpet er mottatt. Ettergivelsen skal meldes til Skattedirektoratet uten ugrunnet opphold.
- (6) Følgende dokumentasjoner er vedlagt:
- Bekreftelse på ryggplager som medfører redusert arbeidsevne
- (7) Vi ber om skriftlig aksept av forslaget innen 3 uker fra dette brevets dato. Dersom forslaget ikke aksepteres, ber vi om en kort begrunnelse for dette.

28. februar 2017 (sign. skyldner og rådgiver)

9.5 FORSLAGSBREV MED BETALINGSPLAN OG FORSERT NEDBETALING

FORSLAG TIL UTENRETTLIG GJELDSORDNING FOR PEDER ÅS

Vi viser til brev 1.1. 2017 om åpning av utenrettslige gjeldsforhandlinger, og fremlegger med dette forslag til utenrettslig gjeldsordning for Peder Ås. Forslaget, som er utformet i overensstemmelse med gjeldende "Standard for utenrettslige gjeldsordninger i Nav", punkt 4.4.2.9 er en nedbetalingsavtale med adgang til forsert nedbetaling hvorefter Ås uoppfordret skal betale minst kr 7 500 pr mnd. over en femårsperiode.

- (1) Ås sin økonomiske situasjon har endret seg noe etter at åpningsbrevet ble utsendt, ved at restanse bidragsgjeld er nedbetalt i sin helhet. Videre er det som følge av tilbakemeldingen om at innbetalinger vil bli avskrevet på renterestanser, funnet grunnlag for å nedjustere forskuddstrekket med kr 1 500 pr mnd. Dette har økt resultatet fra kr 6 000 til kr 7 500 pr mnd. Maleri verdsatt til kr 30 000 er lagt ut for salg, og salgssum vil bli fordelt så snart salget er gjennomført.

- (2) Oversikt over Ås sin nåværende økonomiske situasjon:

INNTEKTER/UTGIFTER PR MND.		
Brutto lønnsinntekt	35 000	
Forskuddstrekk		8 500
Husleie		8 000
Underholdsbidrag		3 000
Livsopphold		8 000
SUM	35 000	27 500
Resultat til fordeling		7 500

- (3) Dekningens skjer iht. nedenforstående oversikt som et minimum. Første innbetaling av dividende skal skje den 10. april 2017 og siste innbetaling skal skje 10. mars 2022.

KREDITOR	KRAV 1.1.2017	DEKNING PR MND.	SAMLET DEKNING	DIVIDENDE
Vogntogfinans	1 970 000	6 567	394 000	20 %
Lokalbanken	280 000	933	56 000	20 %
SUM	2 250 000	7 500		

- (4) Innbetalingene skal i sin helhet avregnes mot renterestanser.

- (5) Kreditor skal ikke gjøre forsøk på å inndrive gjelden i gjeldsordningsperioden dersom betalingsavtalen overholdes, og er forpliktet til å ettergi restgjelden når ordningen er fullført. Ettergivelsen skal meldes til Skattedirektoratet uten ugrunnet opphold.
- (6) Om heving og endring av avtalen gjelder Rutinestandarden punkt 4.5 første ledd nr. 1 til og med 4. Ås er forpliktet til innen rimelig tid og på betryggende måte å varsle samtlige kreditorer dersom det inntreffer omstendigheter som kan gi dem rett til å få avtalen endret. Ekstrainntekter som benyttes til forsert nedbetaling skal ikke gi grunnlag for endring av avtalen.
- (7) Kreditorerne som deltar i gjeldsordningen kan når som helst i avtaleperioden be om en oppdatert og dokumentert oversikt over Ås sin økonomiske stilling, herunder bekreftet likningsutskrift.
- (8) Følgende dokumentasjoner er vedlagt:
  - Bekreftelse på ryggplager som medfører redusert arbeidsevne.
- (9) Vi ber om skriftlig aksept av forslaget innen 3 uker fra dette brevets dato. Dersom forslaget ikke aksepteres, ber vi om en kort begrunnelse for dette.

28. februar 2017 (sign. skyldner og rådgiver)

9.6 TILBAKEMELDING FRA KREDITORENE PÅ FORSLAGSBREV

Eksempel I

Vi finner å kunne akseptere forslaget til gjeldsordning fremlagt i brev av 28. februar 2017 og imøteser oppfyllelse av avtalen.

Eksempel II

Vi må dessverre meddele at vi ikke kan godta det fremlagte forslaget til gjeldsordning. Bakgrunnen for dette er at gjeldsordningsperioden etter vårt syn bør være lenger enn de fem årene som er foreslått. Vi har ved vurderingen særlig lagt vekt på at Peder Ås kun er 35 år gammel, og at han har over 30 år igjen av sitt yrkesliv. Dersom det foreslås en gjeldsordningsperiode på 7 – syv – år, kan vi være villige til å akseptere forslaget.

9.7 INFORMASJON TIL KREDITORENE OM FORHANDLINGSRESULTATET

VEDRØRENDE UTENRETTLIG GJELDSFORHANDLING FOR PEDER ÅS

Vi viser til tidligere kontakt i saken, senest vårt forslag til gjeldsordning i brev av 28.februar 2017 med svarfrist innen 21. mars 2017.

Alternativ I:

Vi meddeler med dette at samtlige kreditorer har gitt sin aksept til forslaget innen fristen, og at oppfyllelse av gjeldsordningen vil bli iverksatt i henhold til avtalen. Første innbetaling vil bli foretatt 10. april 2017 til oppgitt kontonummer.

Alternativ II:

Vi meddeler med dette at det ikke har lyktes å komme frem til en gjeldsordning på grunnlag av det fremlagte forslaget i brev 28.februar 2017. På bakgrunn av tilbakemeldingene fra kreditorene ser vi det som nytteløst å fortsette videre forhandlinger nå, og har rådet Ås til å fortsette sine innbetalinger inntil videre som angitt i forslagsbrevet. Innbetalingene tilfredsstillter etter vårt syn kravene i dekningsloven § 2-7 fjerde ledd, slik at det ikke vil være adgang til å nedlegge utleggstrekk i lønn eller andre inntekter.

Alternativ III:

Vi meddeler med dette at det ikke har lyktes å komme frem til en gjeldsordning på grunnlag av det fremlagte forslaget i brev 28.februar 2017. På bakgrunn av tilbakemeldingene fra kreditorene ser vi det som nytteløst å fortsette videre forhandlinger nå, og har rådet Ås til å søke om gjeldsordning etter gjeldsordningsloven. Det fremlagte forslaget tilfredsstillter etter vårt syn kravet til egenforsøk i gjeldsordningsloven § 1-3 annet ledd, jf. tredje ledd.

Alternativ IV:

Vi meddeler med dette at det ikke har lyktes å komme frem til en gjeldsordning på grunnlag av det fremlagte forslaget i brev 28.februar 2017. På bakgrunn av tilbakemeldingene fra kreditorene ser vi det imidlertid som hensiktsmessig å fortsette forhandlingene, og det vil senest 15. mars 2017 bli fremmet et nytt forslag til gjeldsordning. I mellomtiden vil Ås fortsette sine innbetalinger i henhold til åpningsbrevet punkt 7.

9.8 INFORMASJON TIL NAMSMANNEN OM UTENRETTLIG GJELDSFORHANDLING

VEDRØRENDE UTENRETTLIG GJELDSFORHANDLING FOR PEDER ÅS

Namsmannen i Lillevik og Storevik
Forliksrådet i Lillevik

Vi vil med dette informere om at det er igangsatt utenrettslige gjeldsforhandlinger på vegne av Peder Ås, født xx xx xxxx., jf. kopi av vedlagte åpningsbrev som er sendt kreditorene. Ås vil i forhandlingsperioden innbetale sitt overskudd i henhold til gjeldende livsoppholdssatser mv. slik det fremgår av brevet. Han gjør etter vår vurdering det han evner for å oppfylle sine forpliktelser, og begunstiger ikke noen kreditor på utilbørlig måte, jf. dekningsloven § 2-7 fjerde ledd. Vi vil komme tilbake med en orientering om resultatet av forhandlingene. Dersom det blir aktuelt for Ås å søke om gjeldsforhandlinger etter gjeldsordningsloven anser vi prosessen som nå er igangsatt som et tilstrekkelig egenforsøk etter gjeldsordningsloven § 1-3 annet ledd, jf. tredje ledd.

9.9 INFORMASJON TIL NAMSMANNEN OM NAVS VURDERING AV EGENFORSØK

Namsmannen i Lillevik og Storevik

Vi vil med dette informere om at Peder Ås, født xx xx xxxx, har henvendt seg hit med forespørsel om å få gjennomført et egenforsøk i henhold til gjeldsordningsloven § 1-3 annet ledd, jf. tredje ledd, samt § 1-5. Etter vår vurdering er det ikke hensiktsmessig å forsøke å løse denne saken ved en utenrettslig gjeldsordning. Dette skyldes at Ås har opplyst å ha minst 50 kreditorer, og at han ikke har full oversikt over hvem disse er. Det er dermed stor fare for at ikke alle kreditorer vil bli funnet. På denne bakgrunn har vi kommet frem til at forhandlinger om utenrettslig gjeldsordning ikke vil bli iverksatt av oss i denne saken. Vi har rådet Ås til å søke om gjeldsordning etter gjeldsordningsloven, og ber om at opplysningene her vurderes i henhold til gjeldsordningsloven § 1-3 tredje ledd fjerde punktum hvor det heter:

"Dersom kommunen har opplyst at den ikke kommer til å behandle saken, skal vilkåret i annet ledd anses oppfylt med mindre det er klart at skyldneren selv ikke har gjort det denne evner for å komme frem til en gjeldsordning på egen hånd."

Etter vår vurdering vil det også være svært liten mulighet for at Ås kan løse saken på egen hånd.

9.10 INFORMASJONSBREV TIL SOLIDARISK MEDFORPLIKTEDE

Vi vil med dette informere om at Peder Ås har kontaktet oss og bedt om bistand i forbindelse med sin vanskelige økonomiske situasjon. Bakgrunnen for denne henvendelsen er at Ås har opplyst at De står som kausjonist for en av gjeldspostene i saken. Siden en eventuell gjeldsordning i saken dermed også vil ha betydning for Dem, ber om at De kontakter oss slik at vi kan diskutere mulige løsningsalternativer for denne gjeldsposten. Vi vil samtidig opplyse om at dersom gjelden helt eller delvis blir inndekket av Dem, vil de ha et regresskrav mot Ås som bør medtas i en eventuell gjeldsordning.

